

Pravda a „předmětnost“

V roce 1991 (v rozhlasu a pak i v KR) jsem řekl, že „pravda je nepředmětná a nesnáší žádné zpředmětnění“. To ovšem není dost přesné vyjádření, a proto je nutno to dovysvětlit, dointerpretovat: Pravda *sama* je jistě nepředmětná, vždyť to je „ryzí nepředmětnost“, ale říci, že „nesnáší žádné zpředmětnění“, je nevystihující a může vést k nedorozumění. Pravda přichází jako nepředmětná výzva k uskutečnění v jejím smyslu. Toto její uskutečnění však nemůže a nesmí být nejen redukováno na její nějaké zpředmětnění (které ovšem není takto vůbec možné), ale nemůže být redukováno ani na její uskutečňované uplatňování ve světě, který je také (i když nejen) předmětný (má také předmětnou stránku či stránky v plurálu). Není to tedy pravda sama, která se uskutečňuje, nýbrž uskutečňuje se vždy nějaké její uplatňování za pomoci a díky zprostředkování nějakého subjektu (či nějakých subjektů). – To je ovšem samostatný problém, který je třeba chápat ve velmi úzké spojitosti s tradičním theologickým problémem „inkarnace“ (neboť právě tam se řešil zároveň také filosofický problém „uplatňování toho pravého“). Inkarnace není totiž možná jinak než do konkrétní situace, do konkrétních okolností a podmínek, doprostřed docela určité společnosti atd.

(Písek, 111112-1.)